

דף מקורות - פורים – מאה שנות בלפור

השיעור השבועי של הרב יצחק חי זאגא בבית הרב קוק, אור לי' אדר תשע"ז
א. עזרא א - 'ובשנת אחת לכורש מלך פרס לכלות דבר ד' מפי ירמיה העיר ד' את רוח כרש.. ויעבר קול
בכל מלכותו וגם במכתב לאמר. כה אמר כרש מלך פרס כל ממלכות הארץ נתן לי ד' אלוקי השמים והוא
פקד עלי לבנות לו בית בירושלם אשר ביהודה. מי בכם מכל עמו יהי אלוקיו עמו ויעל.. ויבן את בית ד' אלוקי
ישראל הוא האלוקים אשר בירושלם.. רש"י.. -שלאחר שנהרג בלשצר, מלך דרוש המדי.. ולאחר מיתת
דרוש, מלך כורש.. ובשנת אחת למלכו הושלמו שבעים שנה לפקידת גלות בבל מיום שגלה יהויקים שנאמר
(ירמיה כט) לפי מלאת לבבל ע' שנה אפקוד אתכם וגו' שחזרו ישראל מגלות בבל לא"י ובאותה שנה.. יסוד
ישראל יסוד ב"ה וצרי יהודה ובנימין הלשינו עליהם לכורש.. וצוה לבטל המלאכה שלא לבנות עוד בנין בית
המקדש והיו ישראל בטלים שלא בנו הבית כל מלכות כורש ואחשורוש שמלך אחריו עד שנת שתיים למלכות
דרוש בן אחשורוש.. שהוא דרוש בן אסתר ובשנת שתיים למלכותו התחילו לבנות בית המקדש עד אשר
הושלם הבנין ומשנת אחת לכורש עד שנת שתיים לדרוש.. היו י"ח שנה לקיים מה שנאמר (דניאל ט)
למלאות לחרבות ירושלים ע' שנה וגו' ועכשיו בשנת שתיים לדרוש הושלמו ע' שנה למלאות לחרבות
ירושלים חורבן הבית שגלה צדקיהו ומגלות יהויקים עד גלות צדקיהו שנחרב הבית היו שמנה עשרה שנה
ועכשיו בשנת אחת לכורש מלך פרס הושלמו ע' שנה מגלות יהויקים שגלו ישראל לבבל ובכך נתקיים
המקרא שנאמר כי לפי מלאת לבבל ע' שנה אפקוד אתכם וגו' וזו היא הפקידה שחזרו ישראל על אדמתם
ובנו יסוד בנין הבית אע"פ שלא נגמר עכשיו..

ב. התקופה הגדולה 715 – בפירוש הגר"א לתיקוני זוהר, זוהר חדש דף כ"ז איתא: 'וברחמים גדולים
אקבצך.. והוא יהיה פקידה, כמו שהיה בבית שני בימי כורש.'

ג. מאמרי הראי"ה 248 " – ובגפן שלושה שריגים – אלו שלושה שרי גויים שמלמדים זכות על ישראל
בכל דור דור, אחד מאלו השלושה, ובודאי הראש והגדול שבהם, היה זה המנוח הגדול לורד בלפור זכור
לטובה, אשר ההצהרה, בעלת השם הגדול, נקראת בצדק על שמו. אישיותו ועדינות נפשו היו שייכים לה
ומקושרים עמה בקשר אמיץ. כשאנו מעריכים את ההצהרה, למרות התמעטות דיוקנה במעשה לא
באשמתו של בעל ההצהרה, עלינו לחוש את מקורה, שהוא אותו המקור בעצמו שממש יונקות כל זכיותינו
הנצחיות על ארצנו הקדושה, ומשם יונקת גם ההצהרה את חילה. התנ"ך, ספר הספרים, והשפעתו על
האנושיות ורוחה, בין ברצונה בין שלא ברצונה, הוא יצר לנו את ההצהרה ואת בעל ההצהרה, הוא ברא לנו
את המלה הגואלת, הוא נתן לנו בין אומות העולם את בחירי חסידיהם, שהמורם מהם בדורנו היה האיש
בלפור. התורה, התנ"ך בכללו, היא המגילה אשר ראה יחזקאל בחזיונו, מגילת ספר כתובה פנים ואחור.
היחש שלנו עם התורה שהיא חיינו, אוצר החיים שלנו, הוא כולו יחש פנימי, והיחש של כל העמים אליה
הוא יחש חיצוני.. הבדל גדול בין ההקשבה שלנו את הד הקול של הספר הנצחי, שבו קבועה כל עצמיותנו
ובו משתקפים חיינו בכל בהירותם המקורית, ובין ההקשבה של כל העמים אפילו הטובים שבהם. אשר על
כן, מגילת קדשנו היא תמיד מגילה כפולה כתובה פנים ואחור. אבל מי הוא בין גדולי אומות העולם שבא
לידי הכרה זו להעריך את הצד הפנימי של מגילת קדשנו.. מצד ערכה המיוחד לעם אשר הספר הוא שלו?
יחידים בעולם ובדורותיהם, ואחד מהם היה המנוח בלפור. וזה הוא המקור שממנו באה לו ההצהרה, שגם
היא נובעת מתוך אותה המגילה החזיונית. ואנו צריכים לדעת, שכוחנו הגדול קשור ביניקתנו אנו מצדה
הפנימי של אותה המגילה. וכל מה שאנחנו נאיר ביותר הבלטה את האותיות הפנימיות של מגילת קדשנו
בחיינו ובשאיפותינו בתחית האומה והארץ, ככה יהיו האותיות מאירות לעיני כל העמים הקוראים אותה לא
מצדה הפנימי כי אם מצדה החיצוני, מאחור. וכוחה של ההצהרה יגדל ויאמץ למרות כל משטיניה הרבים.
אומרים על בלפור שהוא דומה בהצהרתו לכורש מלך פרס בשעתו.. אבל באמת נעלה הוא המנוח, השר,
מכורש המלך. כורש היה מלך כשר, בשעה שנתן את ההצהרה, אבל לא עמד בכשרותו והחמיץ. אבל
בלפור לא החמיץ. הוא עמד בצדקו מתחילת ההתנוצצות של הרעיון הגדול הזה במוחו, שהבריק אליו מתוך
ההשפעה הנפלאה של ספרנו הגדול, של מגילתנו החזיונית, עד סופו, עד נשימתו האחרונה. על כן יהיה
זכרו ברוך לנו לעד.

ד. שבת פח' – ויתיצבו בתחתית ההר' אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא, מלמד שכפה הקב"ה עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם, אם אתם מקבלים התורה, מוטב, ואם לאו, שם תהא קבורתכם. אמר רב אחא בר יעקב מכאן מודעא רבה לאוריינתא. אמר רבא אעפ"כ, הדור קבלוה בימי אחשורוש. דכתיב קימו וקבלו היהודים, קיימו מה שקיבלו כבר.

ה. קובץ א' תתלח - 'כל המצבים של האדם, נדרשים לו לצורך שכלול עצמו ושכלול העולם כולו. ולא יקוץ אדם בשום מצב שהוא נמצא בו, ויתנהג למלא את חובותיו כפי דרישת מצבו, ואפילו אם ישנם חובות כאלה שאינם לפי רוחו ותכונות נפשו, מ"מ מאחר שהמצב מחייב כך, יעשה הענינים ברצון ובמתינות. ולא יחשוב שאין לעשות דבר, כי אם במה שהתענוג הרוחני ניכר, כי לפעמים הפעולה של הכפיה, טובה מאד.

ו. קובץ ו' רסח - 'כאשר עוסקים בחיובים, ואין עוסקים במקור החיובים, אז התוכן של החיובים מובן באופן כהה ומרוסק, ועל כן הקישור עם החיובים בעצמם נעשה רפה וחיצוני. לזאת אי אפשר לשום גאולה פרטית וכללית לחול בעולם, כי אם על ידי התנשאות הנשמה למקור החיובים, למקור התורה, ופנימיות התורה היא רפואת כל.

ז. אורות התחיה נו - 'צריך לתן חופש גמור לנטיה הרוחנית שבנשמה.. מדה זו הולכת ומאירה.. כל מה שרזי תורה הפנימיים.. יותר יתגלו ויתפשטו.. וישראל.. יתעלו.. ויתכשרו יותר ויותר לאור גאולה, לאורו של משיח..

ח. אורות התחיה נט - 'הנסתר ינצח את העולם בחפשיותו אשר לא תדע גבול של מועקה, ודוקא הוא יודע דוקא בדיוק נמרץ את הגבול של כבוד ושל חכמה ויושר לבב.